

Tongerseweg Veilig
Bijdrage Stadsronde “werkwijze gemeenteraad” op 8 juni 2021

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hartelijk dank voor uw uitnodiging voor de stadsronde over de werkwijze van de raad op 8 juni 2021. Wij doen niet life mee. Hier is onze bijdrage.

Zoals u weet zijn wij bekend met de werkwijze van de raad. Het eerste burgerinitiatiefvoorstel in Maastricht was zelfs afkomstig van Tongerseweg Veilig. In 2005, met 1500 handtekeningen (toen nog op papier) uit de hele stad. Vele, vele malen hebben wij ingesproken en hebben onze leden op de publieke tribune toegekeken.

Wat ons iedere keer weer opvalt: je staat als burger toch altijd buiten de discussie. Je mag drie minuten je woordje doen, en dan is het uit met de pret.

Als je een strenge voorzitter treft word je na die drie minuten gewoon afgekapt. Zelf houden wij daar rekening mee. We schrappen net zo lang in onze teksten tot we die binnen drie minuten op een aanvaardbaar spreektempo kunnen voordragen, maar eigenlijk vinden we dat afkappen geen pas geven. U moet bedenken dat u te maken heeft met gewone mensen, die misschien nog nooit de raadszaal vanbinnen hebben gezien. Voor wie al die onbekende bestuurders een intimiderend publiek kunnen zijn, die zenuwachtig zijn, niet zo hoog opgeleid als uzelf, en niet gewend te spreken in het openbaar. Misschien nog dyslectisch ook. En dan zitten er vaak ook nog wethouders bij, of zelfs de burgemeester. Let u maar eens op hoe verstikt de stemmen klinken van sommige mensen als zij hun bijdrage vanaf papier voorlezen. Allemaal zenuwen! Houd daar wat meer rekening mee.

Wij begrijpen dat het prettig is voor de raad om nog eens na te kunnen lezen wat is gezegd, dus daar zorgen wij altijd voor. Maar wat wij laatst heel raar vonden: een raadslid bekritiseerde ons, burgers, in een openbare vergadering dat wij onze bijdrage niet vooraf op schrift hadden ingeleverd, want “daardoor had hij/zij zich niet kunnen voorbereiden”. Dit was nota bene een stadsronde! We hebben ons zelden zo onwelkom en onbegrepen gevoeld. Wees blij dat u achteraf onze aantekeningen krijgt. Kijk eerst maar eens in uw eigen raadsinformatiesysteem! De pagina's resultaten zijn niet te tellen als je zoekt op “Tongerseweg”.

Wat ons al jaren steekt: na je spreekbeurt van drie minuten (en in het beste geval wat vragen daarover) komen de beraadslagingen van de raad zelf. Hoe vaak we niet met gekromde tenen hebben moeten aanhoren dat een raadslid of de wethouder met overwegingen kwam die feitelijk onjuist waren! Pertinent onwaar, keihard te weerleggen, maar je beurt is voorbij! Je moet het aanzien dat de hele discussie verder uitgaat van zo'n misvatting. Dat voelt zó oneerlijk!

Of neem de keren dat de Tongerseweg ergens achteraan op de agenda stond. Weet u wel hoeveel moeite het kost voor ons als vereniging om mensen naar de publieke tribune te krijgen als wij daar bij moeten zeggen dat “ons” punt misschien om acht uur begint, maar dat het net zo goed tien uur kan worden, of zelfs uitstel tot de volgende keer? Wij hebben één keer een voorzitter meegemaakt die vanwege de grote belangstelling op de publieke tribune een punt naar voren haalde op de agenda, zodat burgers niet de behandeling van allerlei administratieve zaken hoefden uit te zitten. Dat mag vaker gebeuren.

Het gaat ons niet om deze incidenten, maar om de geest die eruit spreekt. U lijkt – in meerderheid, de goeden niet te na gesproken – niet nieuwsgierig, maar ambtelijk. U straalt uit dat burgers zich

maar aan moeten passen. Dat ze geacht worden precies weten hoe de raadmolen en de politiek werken, dat ze u en uw partijen allemaal kennen, en dat zij precies op de hoogte zijn van uw programma's, uw standpunten en van de bestuurlijke verhoudingen. Dat is helemaal niet zo. U maakt mensen in de war als zij bij de gemeenteraad komen inspreken en de wethouder geeft het antwoord, of als zij naar een fractie komen voor overleg en ineens zit de wethouder erbij. Die mensen komen praten met de raad, niet met het college. U wilt toch niet dat de mensen gaan denken dat de wethouder de baas is in de raad of in de fractie?

Wat betreft de ordening van uw vergaderingen: vanuit het perspectief van de burger maakt het geen snars uit of u werkt met commissies, raadsrondes of domeinen. U zou beter kunnen beginnen met:

- Stadsrondes ter plaatse, zonder collegeleden of hun ambtenaren. Liefst op inloop. Voeg daarin standaard een rondvraag in (en agendeer voor later wat daar wordt ingebracht).
- Uzelf (en de ondersteuners vanuit de griffie) eens netjes voor te stellen aan het begin van de stadsronde, uit te leggen waarom ú er zit en andere leden van uw fractie niet, hoeveel zetels uw fractie heeft in de raad, of u coalitiepartij bent of niet, en eventueel waarom u als burger-raadslid straks niet zelf meedoet aan het echte raadsdebat. Dat wéten de mensen gewoon niet! Als u dit niet gelooft: doe maar eens een enquête.
- Na de eerste beurt van alle fracties en van het college in een raadsronde gelegenheid bieden aan sprekers om te reageren. Dit hebben wij in een andere gemeente gezien. Het kost weinig tijd, en werkt prima. Feitelijke onjuistheden en misvattingen (soms regelrechte onwaarheden, dat hebben we ook meegemaakt) blijven dan tenminste niet doorwoekeren in de discussie. Dat voorkomt een hoop frustratie bij de burger.
- Als uw fractie er niet bij kan zijn: voor- of achteraf even contact zoeken, al was het maar om aan te geven dat u de schriftelijke bijdrage alsnog heeft gelezen. Geen burger zal het u kwalijk nemen als u achteraf nog een mailtje stuurt met een extra vraag, integendeel.
- Dossierkennis. Zorg dat u zelf goed geïnformeerd bent, vooral als de zaak al eerder in de raad is geweest. Weet wat is gevonden en beloofd door uw voorgangers. De burger is dat niet vergeten, want hij/zij wordt daar nog elke dag mee geconfronteerd. Laat merken dat u het ook nog weet. Voor hem of haar blijft de raad de raad, ook als er nieuwe mensen in zitten. Dat houden gewone mensen met een druk leven echt niet bij.

Wij weten heus wel dat dit allemaal niet eenvoudig is en erg tijdrovend. U bent geen fulltimers en heeft veel op uw bordje, en dan heb je ook nog de krant en de actualiteit. Maar als u vraagt: "wat kunnen we beter doen?", dan zeggen wij:

Regel meer ondersteuning voor uzelf.

Elk raadslid een persoonlijk assistent. Geen budget, maar een slimme secretariële medewerker. Dat zijn dan 39 fte's. Duur? Hoezo? Zet dat liever af tegen het ambtenarenleger van het college, of zelfs enkel hun massieve communicatie-ondersteuning! Neem allemaal een assistent m/v, die zorgt voor uw agendabeheer, afspraken regelt, actiepunten opvolgt, bedankjes stuurt, onderzoek doet in het RIS en op de gemeentewebsite, dossiers voor u samenstelt, contacten legt en onderhoudt, achtergronden uitzoekt, inlichtingen inwint, voorgesprekken voert of regelt, etc. etc. Allemaal noodzakelijke dingen die u afhouden van uw echte werk: politiek bedrijven en praten met de burger. Ondersteuning van u als volksvertegenwoordiger is geen vrijwilligerswerk voor uzelf of voor mensen die "de politiek in" willen. Dit is overdraagbaar werk dat op geld waardeerbaar is en

daarom een gewone baan zou moeten zijn. Het is er belangrijk genoeg voor. Het mooiste is: u biedt daarmee werkgelegenheid aan 39 mensen in Maastricht!

Hiernaast moet dan natuurlijk wel de belangrijke functie blijven bestaan van de griffie als ongekleurd secretariaat van de raad als geheel en zijn onderdelen, onafhankelijk van het college. Onze ervaringen dáármee zijn de laatste tijd positief. Houden zo!

“If you pay peanuts, you get monkeys”.

Wij willen als burgers van de gemeente Maastricht geen goedkope gemeenteraad, maar een professionele, een scherpe en effectieve, een die wél een deuk in een pakje boter kan slaan. Hou op met die obsessie dat de gemeenteraad niet teveel mag kosten, terwijl het college voor van alles en nog wat dure externe inhuur regelt. Daarin is het evenwicht zoek, dat is volgens ons het échte probleem.

Wij wensen u een informatieve Stadsronde.

Met vriendelijke groet,

Tongerseweg Veilig.